

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For The Following Qualification:-

B.A.

Scand. Studs. SC4161: A Scandinavian Language – Norwegian

COURSE CODE : SCAN4161

UNIT VALUE : 0.50

DATE : 11-MAY-05

TIME : 14.30

TIME ALLOWED : 3 Hours

Answer ALL questions.

A. (25%) Read the following passage carefully and answer questions 1-2 below in your Answer Book.

Fra æresdrap til familietragedie.

Natt til mandag troppet en far opp på Sentrum politistasjon i Oslo og fortalte at han hadde drept sin egen datter. Drapssiktede Moharam Ali Mohagheghi kom som kvoteflyktning til Norge fra Iran i 1990. Datteren Farzaneh på 18 år var oppvokst i Iran og hadde nettopp kommet til Norge for å gjenforenes med faren. Betyr det noe at
5 familien har iransk bakgrunn? Hvordan preget deres etniske bakgrunn mediedekningen av drapet?

Et spørsmål om ære. “Mediedekningen ville helt klart vært annerledes hvis det hadde vært en norsk familie,” sier sosialantropolog og journalist Anne Hege Simonsen.

10 Mye av medienes tidlige dekning av saken fokuserte på om drapet var æresdrap eller ikke. Daglig leder for krisesentersekretariatet Tove Smaadahl roser politiets klarhet i spørsmålet om motivet bak drapet. “Politiet har vært veldig, veldig dyktige i denne saken og gikk tidlig ut for å stoppe spekulasjoner om æresdrap. Politiet har sterk legitimitet og når de sier noe i det offentlige rommet, har det stor
15 tyngde,” sier Smaadahl. Hun mener politiet nå er mer bevisste i forhold til æresdrap, og er også fornøyd med medienes dekning av saken.

Anne Hege Simonsen er mer kritisk til medienes spekulasjoner om ære som motiv: “En ting er at journalistene spør om det er æresdrap med en gang de hører om saken. Jeg kan skjønne at journalister spør. Men også etter at politi og mannens
20 forsvarer har sagt at det ikke er noe som tyder på at det er et æresdrap, tviholder journalistene på denne ideen. Jeg synes det er nedslående at de på liv og død skal ha en kulturell forklaring,” sier Simonsen.

Hun mener behovet for å kulturforklare «utlendinger» er sentralt i oss, og at en kulturforklaring på drapet passer inn i de mytene som ofte skapes om minoriteter i
25 media. Mediedekningen ville helt klart vært en annen hvis det hadde vært en norsk familie.

En truende flokk. I rapporten *Innvandrere, fremmedfrykt og norske medier* (1997) og boken *Pressen og de fremmede* (1999) viste Merete Lindstad og Øyvind Fjeldstad at mediene i liten grad avspeiler et flerkulturelt Norge. Kriminalitet og sport var de temaene hvor flest minoriteter fikk omtale. Mediene vektla forskjellene mellom innfødte nordmenn og personer med innvandrerbakgrunn, unntatt sportsjournalistene, som inkluderte alle idrettshelter som «norske». Mediene skrev mye om rasisme, men lite om hverdagsdiskriminering. Nordmenn ble beskrevet som aktive handlende individer, og innvandrere som passive objekter som trenger hjelp. Innvandrerne kom sjelden til orde som kilder, selv ikke i saker hvor deres interesser var involvert.

Undersøkelsene viste også at vestlige innvandrere og etniske nordmenn ble presentert som enkeltpersoner med yrke og tittel, mens de «ikke-vestlige» i stor grad ble presentert som anonyme medlemmer av ei gruppe. Mange av disse skjevhetene er til en viss grad fremdeles gjeldende, samtidig som mediene i dag bevisst prøver å motarbeide stereotypene. Dette så vi kraftfulle eksempler på da tilnærmet samtlige kommentatorer i norske aviser hudflettet Carl I. Hagens islamhets.

Kjønnskonflikt. Flere undersøkelser som ser på hvordan minoriteter omtales i norske og nordiske medier peker på at det er skarpt skille mellom hvordan man ser på minoritetskvinner og minoritetsmenn. Religionsviter Kjersti Rogde Næss, som skrev hovedoppgave om myter om muslimske innvandrere i norske medier, mener det er et klart skille mellom hvordan mediene omtaler muslimske menn og muslimske kvinner. Mens kvinnene presenteres som ofre for sin egen kultur og som kjempende for å bli mer «norske», er myten om muslimske menn at de er patriarkalske monstre som utøver vold i kulturens navn. De fleste konflikter der minoritetskvinner blir omtalt i mediene omhandler konflikter som omskjæring, tvangsekteskap, æresdrap og likestilling.

Et viktig referanseverk for mye av forskningen på kjønn og etnisitet i media har vært svenske Ylva Brunnes bok *Mörk magi i vita medier* (1998). Brune overfører dramaturgien fra den klassiske fortellingen i nyhetsmediene og viser hvordan minoritetskvinner blir fremstilt som «offerheltinner» - ofre som klarer seg mot alle odds. Minoritesmennene blir presentert som «skurkene» i historien, historiens «gode hjelpere» er norske politikere og eksperter. Disse kategoriene er gjengangere i mange nyheter om minoritetskvinner.

Religionskonflikt. I et kapittel av boken *Å se verden fra et annet sted* (2004) som hun skrev sammen med Elisabeth Eide analyserer Anne Hege Simonsen mediedekningen av Fadime-saken, et bestialsk æresdrap der en søster skal ha holdt
65 Fadime fast på sengen mens faren skjøt. Simonsen sammenligner mediedekningen av drapet på svensk-kurdiske Fadime i norske og svenske aviser. I den norske debatten ble Fadime-saken et spørsmål om islam, selv om hverken Fadime eller familien hennes var spesielt religiøse. Den svenske debatten etter drapet diskuterte patriarkalsk kultur, mens islam var lite nevnt. Religion har så langt ikke vært et tema
70 i dekningen av helgens drap.

I sin hovedoppgave om muslimske innvandrere peker Rogde Næss på at muslimske menn ofte blir fremstilt som mer religiøse enn sine koner og døtre. "Det er primært muslimske menn som blir beskrevet som religiøse. Hvis kvinnene blir presentert som svært religiøse brister vårt negative helhetsbilde av islam, der det er de
75 religiøse mennene som holder kvinnene nede," forklarer Rogde Næss.

Mer eller mindre utlending. Omtalen av den drapsmistenkte farens nasjonalitet har variert mellom «utenlandsk opprinnelse», «norsk statsborger», «norsk-iraner», «iraner». På VGs forside tirsdag står det «- Iraneren som drepte sin datter TRUET
80 MED Å DREPE MEG». Den som snakker er «Iranerens norske eks-sjef», som det står på forsiden. Har det noe å si at ekssjefen er norsk? Gir det kilden større troverdighet og anklagen større tyngde? I sin analyse av avisårene 2000 og 2001 fant religionsviter Rogde Næss at innvandrernes nasjonale tilhørighet varierte ettersom det dreide seg om positive eller negative hendelser. "En generell tendens er at muslimer
85 beskrives som for eksempel *norsk-pakistaner* når det dreier seg om positive ting. Mens de bare er *pakistanske* når det er negative forhold som omtales. I noen saker steg graden av fremmedhet når alvorligheten i saken ble tydeligere," sier hun.

Ville Mohagheghi, som er norsk statsborger, blitt omtalt norsk eller iransk hvis han var god i fotball? Hvorfor skriver ikke avisene «norsk» far drepte «iransk»
90 datter?

Drap innen familien. Tirsdag dekket et privat bilde av far og datter hele forsiden av Dagbladet. De skriver at den drepte datteren var glad i sminke, at hun skal ha vært forelsket i en norsk gutt, og at hun ikke fikk gå ut utenom norskundervisningen. VG
95 skriver at hun var skamfull over farens sosiale status i Norge. Farzaneh hadde ifølge

VG sagt at hun var flau over at faren jobbet med å vaske og polere biler. Som lesere ledes vi i retning av skam og tapt ære. En kamerat av drapssiktede sier til VG at drapet «var en stor familietragedie». Men ingen av avisene bruker selv betegnelsen «familietragedie» om det tragiske drapet. Hvorfor ikke? Leder for krisesentrene, 100 Tove Smaadahl, mener at betegnelsene familietragedie og æresdrap er blitt etniske kategorier. “Hvis en mann fra en annen etnisk kategori dreper kone eller barn kaller man det æresdrap, mens når norske menn dreper familiemedlemmer kaller vi det familietragedier. Vold mot kvinner er et kjønnsproblem uavhengig av etnisitet. Også etnisk norske menns mishandling av koner og barn handler ofte om tapt ære og skam. 105 Menn har ofte en identitet som er knyttet til rollen som familiens overhode. Når en kone går, taper de ansikt. Mange voldelige menn forfølger kvinner som forlater dem”, sier Smaadahl.

“Hvorfor bruker man da ulike begreper om familievold, avhengig av overgriperens etnisitet?”

110 “Jeg tror det norske samfunnet har behov for å ha noen hakkekyllinger. Vi påstår at begreper som ære og skam ikke lenger styrer oss. Mediene viser forståelse overfor norske menn som begår vold mot familiene sine, mens menn fra andre grupper beskrives som barbarer,” sier hun.

1. Text comprehension.

Write a summary of the text in Norwegian (ca. 400 words)

2. Vocabulary.

Explain in Norwegian the following words and expressions (a)-(j) underlined in the text.

- (a) Drapssiktete (line 2)
- (b) i det offentlige rommet (line 14)
- (c) kulturforklare (line 23)
- (d) i liten grad avspeiler et flerkulturelt Norge (line 30)
- (e) hverdagsdiskriminering (line 34)
- (f) islamhets (line 42)
- (g) brister vårt negative helhetsbilde av islam (line 74)
- (h) troverdighet (line 82)
- (i) taper de ansikt (line 106)
- (j) hakkekyllinger (line 110)

B. (25%) Translate the following passage into Norwegian.

An Unwelcome Guest.

A few years ago a French friend of mine was travelling by car to Brittany to convalesce from a slight operation. By eight o'clock in the evening he had still not reached his destination; it was getting dark and it was foggy. He therefore decided to break his journey and spend the night in the next village. Within ten minutes he had found what he was looking for. Through the fog an inn-sign could be seen. He left the car standing by the roadside, for he knew that it would be safe there in this fog.

The door of the inn was open. My friend went straight in and entered the small saloon, where the innkeeper was sitting with some friends over a glass of wine and talking quietly to them. They turned around and surveyed the new arrival with curious glances, as though it struck them as odd to see a stranger in the house.

At last the innkeeper got up and asked the traveller in an indifferent voice whether he could be of service to him. My friend, greatly surprised at this cool reception, replied that he would like to have a room. He intended to stay only one night here, he added. Without a word the innkeeper took him upstairs, handed him the registration form and left the room. He did not even ask the guest whether he might need anything else. My friend thought the man must be slightly drunk, but he was too tired to worry about such treatment. He undressed and lay down. As he fell asleep he heard movements outside his room and a voice saying, 'He can't stay here, I tell you!'

He has never forgotten the events of that night.

C. (50%) Write an essay in Norwegian on ONE of the following questions.

1. "Hvis en mann med innvandrerbakgrunn dreper kone eller barn, kaller vi det æresdrap, når norske menn dreper familiemedlemmer kaller vi det familietragedie." Hvorfor tenker mange nordmenn på denne måten?
2. Hvorfor lider så mange av dagens mennesker av kronisk stress?
3. "Fotball og annen sport er våre dagers religion."
4. Hvordan har mansrollen forandret seg i de senere år?
5. Integrasjon eller assimilasjon, hvor stor homogenitet kan dagens nasjonalstater kreve?
6. Hvorfor er store deler av Europa skeptiske overfor EU?
7. "Menneskene er jordens skadedyr."
8. "Ellings tragedie skyldes at han aldri har hatt noen far."